

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 14 september 2016
(OR. en)

10973/16
ADD 5

Interinstitutionellt ärende:
2016/0206 (NLE)

WTO 195
SERVICES 20
FDI 16
CDN 12

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Övergripande avtal om ekonomi och handel mellan Kanada, å ena sidan,
och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan

Del A**Geografiska beteckningar som identifierar en produkt med ursprung i Europeiska unionen**

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
České pivo		öl	Tjeckien
Žatecký Chmel		humle	Tjeckien
Hopfen aus der Hallertau		humle	Tyskland
Nürnberger Bratwürste**		färskt, fryst och bearbetat kött	Tyskland
Nürnberger Rostbratwürste		färskt, fryst och bearbetat kött	Tyskland
Schwarzwälder Schinken		färskt, fryst och bearbetat kött	Tyskland
Aachener Printen		konfektyrer och bakverk	Tyskland
Nürnberger Lebkuchen		konfektyrer och bakverk	Tyskland
Lübecker Marzipan		konfektyrer och bakverk	Tyskland
Bremer Klagen		konfektyrer och bakverk	Tyskland
Hessischer Handkäse		ost	Tyskland

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungs- ort (territorium, region eller ort)
Hessischer Handkäs		ost	Tyskland
Tettnanger Hopfen		humle	Tyskland
Spreewälder Gurken		färska och bearbetade grönsaksprodukter	Tyskland
Danablu		ost	Danmark
Ελιά Καλαμάτας	Elia Kalamatas	bordsoliver och bearbetade oliver	Grekland
Μαστίχα Χίου	Masticha Chiou	naturliga gummi- och hartsvaror – tuggummi	Grekland
Φέτα*	Feta	ost	Grekland
Ελαιόλαδο Καλαμάτας	Kalamata olivolja	oljor och animaliska fetter	Grekland
Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Kolymvari Chanion Kritis olivolja	oljor och animaliska fetter	Grekland
Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης	Sitia Lasithiou Kritis olivolja	oljor och animaliska fetter	Grekland
Ελαιόλαδο Λακωνία	Lakonia olivolja	oljor och animaliska fetter	Grekland
Κρόκος Κοζάνης	Krokos Kozanis	kryddor	Grekland
Κεφαλογραβιέρα	Kefalograviera	ost	Grekland
Γραβιέρα Κρήτης	Graviera Kritis	ost	Grekland
Γραβιέρα Νάξου	Graviera Naxou	ost	Grekland
Μανούρι	Manouri	ost	Grekland
Κασέρι	Kasseri	ost	Grekland
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς	Fassolia Gigantes Elefantes Kastorias	färska och bearbetade grönsaksprodukter	Grekland

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia Gigantes Elefantes Prespon Florinas	färsk och bearbetade grönsaksprodukter	Grekland
Κονσερβολιά Αμφίσσης	Konservolia Amfissis	bordsoliver och bearbetade oliver	Grekland
Λουκούμι Γεροσκήπου	Loukoumi Geroskipou	konfektyrer och bakverk	Cypern
Baena		oljor och animaliska fetter	Spanien
Sierra Mágina		oljor och animaliska fetter	Spanien
Aceite del Baix Ebre- Montsia		oljor och animaliska fetter	Spanien
Oli del Baix Ebre-Montsia		oljor och animaliska fetter	Spanien
Aceite del Bajo Aragón		oljor och animaliska fetter	Spanien
Antequera		oljor och animaliska fetter	Spanien
Priego de Córdoba		oljor och animaliska fetter	Spanien
Sierra de Cádiz		oljor och animaliska fetter	Spanien
Sierra de Segura		oljor och animaliska fetter	Spanien
Sierra de Cazorla		oljor och animaliska fetter	Spanien
Siurana		oljor och animaliska fetter	Spanien
Aceite de Terra Alta		oljor och animaliska fetter	Spanien
Oli de Terra Alta		oljor och animaliska fetter	Spanien
Les Garrigues		oljor och animaliska fetter	Spanien
Estepa		oljor och animaliska fetter	Spanien

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungs- ort (territorium, region eller ort)
Guijuelo		färskt, fryst och bearbetat kött	Spanien
Jamón de Huelva		färskt, fryst och bearbetat kött	Spanien
Jamón de Teruel		färskt, fryst och bearbetat kött	Spanien
Salchichón de Vic		färskt, fryst och bearbetat kött	Spanien
Llonganissa de Vic		färskt, fryst och bearbetat kött	Spanien
Mahón-Menorca		ost	Spanien
Queso Manchego		ost	Spanien
Cítricos Valencianos		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Spanien
Cítrics Valencians		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Spanien
Jijona		konfektyrer och bakverk	Spanien
Turrón de Alicante		konfektyrer och bakverk	Spanien
Azafrán de la Mancha		kryddor	Spanien
Comté		ost	Frankrike
Reblochon		ost	Frankrike
Reblochon de Savoie		ost	Frankrike

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Roquefort		ost	Frankrike
Camembert de Normandie		ost	Frankrike
Brie de Meaux		ost	Frankrike
Emmental de Savoie		ost	Frankrike
Pruneaux d'Agen		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Frankrike
Pruneaux d'Agen mi-cuits		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Frankrike
Huîtres de Marennes-Oléron		färska, frysta och beredda fiskeriprodukter	Frankrike
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Châlosse		färskt, fryst och bearbetat kött	Frankrike
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gascogne		färskt, fryst och bearbetat kött	Frankrike
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gers		färskt, fryst och bearbetat kött	Frankrike
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Landes		färskt, fryst och bearbetat kött	Frankrike
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Périgord		färskt, fryst och bearbetat kött	Frankrike
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Quercy		färskt, fryst och bearbetat kött	Frankrike
Jambon de Bayonne***		torrsaltat kött	Frankrike
Huile d'olive de Haute-Provence		oljor och animaliska fetter	Frankrike

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Huile essentielle de lavande de Haute-Provence		eteriska oljor	Frankrike
Morbier		ost	Frankrike
Epoisses		ost	Frankrike
Beaufort***		ost	Frankrike
Maroilles		ost	Frankrike
Marolles		ost	Frankrike
Munster*		ost	Frankrike
Munster Géromé		ost	Frankrike
Fourme d'Ambert		ost	Frankrike
Abondance		ost	Frankrike
Bleu d'Auvergne		ost	Frankrike
Livarot		ost	Frankrike
Cantal		ost	Frankrike
Fourme de Cantal		ost	Frankrike
Cantalet		ost	Frankrike
Petit Cantal		ost	Frankrike
Tomme de Savoie		ost	Frankrike
Pont - L'Evêque		ost	Frankrike
Neufchâtel		ost	Frankrike
Chabichou du Poitou		ost	Frankrike
Crottin de Chavignol		ost	Frankrike

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Saint-Nectaire		ost	Frankrike
Piment d'Espelette		kryddor	Frankrike
Lentille verte du Puy		färska och bearbetade grönsaksprodukter	Frankrike
Aceto balsamico Tradizionale di Modena		ättika	Italien
Aceto balsamico di Modena		ättika	Italien
Cotechino Modena		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Zampone Modena		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Bresaola della Valtellina		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Mortadella Bologna		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Prosciutto di Parma		torrsaltat kött	Italien
Prosciutto di S. Daniele		torrsaltat kött	Italien
Prosciutto Toscano		torrsaltat kött	Italien
Prosciutto di Modena		torrsaltat kött	Italien
Provolone Valpadana		ost	Italien
Taleggio		ost	Italien
Asiago*		ost	Italien
Fontina*		ost	Italien

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungs- ort (territorium, region eller ort)
Gorgonzola*		ost	Italien
Grana Padano		ost	Italien
Mozzarella di Bufala Campana		ost	Italien
Parmigiano Reggiano		ost	Italien
Pecorino Roma		ost	Italien
Pecorino Sardo		ost	Italien
Pecorino Toscano		ost	Italien
Arancia Rossa di Sicilia		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Italien
Cappero di Pantelleria		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Italien
Kiwi Latina		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Italien
Lenticchia di Castelluccio di Norcia		färska och bearbetade grönsaksprodukter	Italien
Mela Alto Adige		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Italien
Südtiroler Apfel		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Italien
Pesca e nettarina di Romagna		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Italien
Pomodoro di Pachino		färska och bearbetade grönsaksprodukter	Italien

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Radicchio Rosso di Treviso		färska och bearbetade grönsaksprodukter	Italien
Ricciarelli di Siena		konfektyrer och bakverk	Italien
Riso Nano Vialone Veronese		spannmål	Italien
Speck Alto Adige		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Südtiroler Markenspeck		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Südtiroler Speck		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Veneto Valpolicella		oljor och animaliska fetter	Italien
Veneto Euganei e Berici		oljor och animaliska fetter	Italien
Veneto del Grappa		oljor och animaliska fetter	Italien
Culatello di Zibello		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Garda		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Lardo di Colonnata		färskt, fryst och bearbetat kött	Italien
Szegedi téliszalámi		färskt, fryst och bearbetat kött	Ungern
Szegedi szalámi		färskt, fryst och bearbetat kött	Ungern

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Tiroler Speck		färskt, fryst och bearbetat kött	Österrike
Steirischer Kren		färska och bearbetade grönsaksprodukter	Österrike
Steirisches Kürbiskernöl		oljeväxtfrön	Österrike
Queijo S. Jorge		ost	Portugal
Azeite de Moura		oljor och animaliska fetter	Portugal
Azeites de Trás-os-Montes		oljor och animaliska fetter	Portugal
Azeite do Alentejo Interior		oljor och animaliska fetter	Portugal
Azeites da Beira Interior		oljor och animaliska fetter	Portugal
Azeites do Norte Alentejano		oljor och animaliska fetter	Portugal
Azeites do Ribatejo		oljor och animaliska fetter	Portugal
Pêra Rocha do Oeste		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Portugal
Ameixa d'Elvas		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Portugal
Ananás dos Açores / S. Miguel		färska och bearbetade frukter, bär och nötter	Portugal
Chouriça de carne de Vinhais		färskt, fryst och bearbetat kött	Portugal
Linguiça de Vinhais		färskt, fryst och bearbetat kött	Portugal

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsort (territorium, region eller ort)
Chouriço de Portalegre		färskt, fryst och bearbetat kött	Portugal
Presunto de Barrancos		färskt, fryst och bearbetat kött	Portugal
Queijo Serra da Estrela		ost	Portugal
Queijos da Beira Baixa		ost	Portugal
Queijo de Castelo Branco		ost	Portugal
Queijo Amarelo da Beira Baixa		ost	Portugal
Queijo Picante da Beira Baixa		ost	Portugal
Salpicão de Vinhais		färskt, fryst och bearbetat kött	Portugal
Gouda Holland		ost	Nederländerna
Edam Holland		ost	Nederländerna
Kalix Ljörom		färsk, fryst och beredd fiskeriprodukter	Sverige
Magiun de prune Topoloveni		färsk och bearbetade frukter, bär och nötter	Rumänien

DEL B

Geografiska beteckningar som identifierar en produkt med ursprung i Kanada

Beteckning	Translitterering (endast i informationssyfte)	Produktklass	Ursprungsord (territorium, region eller ort)

TERMER SOM AVSES I ARTIKLARNÄ 20.21.11 OCH 20.21.12

Del A

Valencia Orange

Orange Valencia

Valencia

Black Forest Ham

Jambon Forêt Noire

*Tiroler Bacon*²⁹

*Bacon Tiroler*²⁹

Parmesan

St. George Cheese

Fromage St-George[s]

DEL B

Termen "comté" i samband med livsmedelsprodukter när den används för att hänvisa till administrativa enheter (till exempel "Comté du Prince-Edouard", "Prince Edward County", "Comté de Prescott-Russell", "Prescott-Russell County").

Termen "Beaufort" i samband med ostprodukter som tillverkats i närheten av den geografiska platsen "Beaufort range", Vancouver Island, British Columbia.

²⁹ Skillnader i stavning på engelska eller franska ska vara tillåtna, bland annat "Tyrol", "Tiroler", "Tyroler" och "Tirolien".

PRODUKTKLASS

1. **färskt, fryst och bearbetat kött:** produkter som omfattas av kapitel 2 och nummer 16.01 eller 16.02 i Harmoniserade systemet.
2. **torrsaltat kött:** produkter av torrsaltat kött som omfattas av kapitel 2 och nummer 16.01 eller 16.02 i Harmoniserade systemet.
3. **humle:** produkter som omfattas av nummer 12.10 i Harmoniserade systemet.
4. **färska, frysta och beredda fiskeriprodukter:** produkter som omfattas av kapitel 3 och nummer 16.03, 16.04 eller 16.05 i Harmoniserade systemet.
5. **smör:** produkter som omfattas av nummer 04.05 i Harmoniserade systemet.
6. **ost:** produkter som omfattas av nummer 04.06 i Harmoniserade systemet.
7. **färska och bearbetade grönsaksprodukter:** produkter som omfattas av kapitel 7 i Harmoniserade systemet och produkter innehållande grönsaker som omfattas av kapitel 20 i Harmoniserade systemet.

8. **färska och bearbetade frukter, bär och nötter:** produkter som omfattas av kapitel 8 i Harmoniserade systemet och produkter innehållande frukter, bär och nötter som omfattas av kapitel 20 i Harmoniserade systemet.
9. **kryddor:** produkter som omfattas av kapitel 9 i Harmoniserade systemet.
10. **spannmål:** produkter som omfattas av kapitel 10 i Harmoniserade systemet.
11. **produkter från kvarnindustrin:** produkter som omfattas av kapitel 11 i Harmoniserade systemet.
12. **oljeväxtfrön:** produkter som omfattas av kapitel 12 i Harmoniserade systemet.
13. **drycker framställda av växtextrakt:** produkter som omfattas av nummer 13.02 i Harmoniserade systemet.
14. **oljor och animaliska fetter:** produkter som omfattas av kapitel 15 i Harmoniserade systemet.
15. **konfektyrer och bakverk:** produkter som omfattas av nummer 17.04, 18.06, 19.04 eller 19.05 i Harmoniserade systemet.
16. **pastaprodukter:** produkter som omfattas av nummer 19.02 i Harmoniserade systemet.

17. **bordsoliver och bearbetade oliver:** produkter som omfattas av nummer 20.01 eller 20.05 i Harmoniserade systemet.
18. **senapspasta:** produkter som omfattas av undernummer 2103.30 i Harmoniserade systemet.
19. **öl:** produkter som omfattas av nummer 22.03 i Harmoniserade systemet.
20. **ättika:** produkter som omfattas av nummer 22.09 i Harmoniserade systemet.
21. **eteriska oljor:** produkter som omfattas av nummer 33.01 i Harmoniserade systemet.
22. **naturliga gummi- och hartsvraror – tuggummi:** produkter som omfattas av nummer 17.04 i Harmoniserade systemet.

ARBETSORDNING FÖR SKILJEFÖRFARANDEN

Definitioner och allmänna bestämmelser

1. I detta kapitel och i denna arbetsordning gäller följande definitioner:

rådgivare: en fysisk person som anlitas av en part för att ge råd till eller biträda den parten i samband med skiljeförfarandet.

skiljenämnd: en nämnd som tillsatts i enlighet med artikel 29.7.

skiljeman: en ledamot av en skiljenämnd som tillsatts i enlighet med artikel 29.7.

biträde: en fysisk person som, inom ramen för en skiljemans mandat, utför utredningsarbete eller lämnar bistånd till en skiljeman.

dag: kalenderdag, om inget annat anges.

officiell helgdag: varje lördag och söndag och alla andra dagar som av en part angetts som helgdag vid tillämpningen av denna arbetsordning.

företrädare för en part: en fysisk person som är anställd inom eller utsedd av en parts offentliga förvaltning (ministerier, myndigheter eller andra organ), och företräder denna part i tvister angående detta avtal.

mottagande part: den part som påstås ha överträtt de bestämmelser som avses i artikel 29.2.

begärande part: den part som i enlighet med artikel 29.6 begär att en skiljenämnd ska tillsättas.

2. Den mottagande parten ska ansvara för administrationen av skiljeförfarandet i organisatoriskt hänseende, särskilt anordnandet av utfrågningar, om inget annat överenskommits. Parterna ska dock dela de administrativa kostnaderna för skiljeförfarandet lika, liksom arvoden till skiljemän och biträden samt deras kostnader för resor, inkvartering och allmänna utgifter.

Anmälningar

3. Om parterna inte kommer överens om något annat ska parterna och skiljenämnden översända framställningar, meddelanden, skriftliga inlagor eller andra handlingar med e-post, och samma dag även sända ett exemplar per fax, rekommenderat brev, med budtjänst eller inlämning mot kvitto eller genom något annat telekommunikationsmedel som lämnar bevis för att de avsänts. Om inte något annat kan bevisas, ska ett e-postmeddelande anses ha mottagits samma dag som det sänds.
4. Vid skriftlig kommunikation ska en part förse den andra parten och var och en av skiljemännen med en elektronisk kopia av sina meddelanden.
5. Rättelse av mindre skrivfel i en framställan, ett meddelande, en skriftlig inlaga eller annan handling med anknytning till skiljeförfarandet får ske genom att man ger in en ny handling i vilken ändringarna tydligt anges.

6. Om sista inlämningsdagen för en handling infaller på en officiell helgdag eller vilodag i Kanada eller i Europeiska unionen, får handlingen lämnas in nästa arbetsdag. Inga handlingar, anmälningar eller framställningar ska anses ha mottagits på en officiell helgdag.
7. Beroende på vilka bestämmelser som är föremål för tvist, ska en kopia av alla framställningar eller anmälningar som sänds till Gemensamma Ceta-kommittén i enlighet med detta kapitel också sändas till de andra relevanta institutionella organen.

Inledande av skiljeförfarandet

8. Om parterna inte kommer överens om något annat, ska de inom sju arbetsdagar från det att skiljenämnden tillsatts sammanträffa med nämnden för att besluta om sådana frågor som parterna eller skiljenämnden anser lämpliga, bland annat arvode och kostnadsersättning som ska utgå till skiljemännen och som ska överensstämma med Världshandelsorganisationens (WTO) normer. Ersättningen för varje skiljemans biträde får inte överstiga 50 % av skiljemannens fullständiga ersättning. Skiljemän och företrädare för parterna kan delta i detta möte via telefon eller videokonferens.
9. a) Om parterna inte kommer överens om något annat inom fem arbetsdagar från det att skiljenämnden tillsatts ska skiljenämndens mandat vara
"att mot bakgrund av de relevanta bestämmelserna i avtalet undersöka den fråga som avses i begäran om tillsättandet av skiljenämnden, avgöra om den berörda åtgärden är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 29.2 och meddela sitt avgörande i enlighet med artiklarna 29.10, 29.17 och 29.18."

- b) Parterna ska inom tre arbetsdagar anmäla det mandat som de kommit överens om till skiljenämnden.
- c) Skiljenämnden får ta ställning till frågan om sin egen behörighet.

Inledande skriftliga inlagor

- 10. Den begärande parten ska inge sin inledande skriftliga inlaga senast 10 dagar efter det att skiljenämnden tillsatts. Den mottagande parten ska inge sitt skriftliga genmäle senast 21 dagar efter det att den inledande skriftliga inlagan ingetts.

Skiljenämndens arbete

- 11. Skiljenämndens ordförande ska leda samtliga sammanträden. Skiljenämnden får delegera rätten att fatta beslut i administrativa frågor och procedurfrågor till ordföranden.
- 12. Utfrågningar ska ske personligen. Om inte annat föreskrivs i detta kapitel och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 30, får skiljenämnden använda vilka hjälpmedel den vill för fullgörandet av sina övriga uppgifter, inbegripet telefon, telefax eller dataförbindelser.
- 13. Endast skiljemän har rätt att delta i skiljenämndens överläggningar, men nämnden kan tillåta att dess biträden är närvarande vid överläggningarna.

14. Skiljenämnden ska ensam vara behörig att formulera sina avgöranden och får inte delegera denna uppgift.
15. Skiljenämndens iakttagelser, bedömningar och rekommendationer enligt artiklarna 29.9 och 29.10 bör antas i samförstånd, men om samförstånd inte kan nås bör de antas av en majoritet av dess medlemmar.
16. Skiljemännen får inte avge särskilda yttranden i frågor som inte avgjorts enhälligt.
17. Om det uppkommer en procedurfråga som inte täcks av bestämmelserna i kapitel tjugonio (Tvistlösning), får skiljenämnden, efter att ha samrått med parterna, besluta om ett lämpligt förfarande som är förenligt med de bestämmelserna, och som garanterar likabehandling av parterna.
18. Om skiljenämnden anser att en tidsfrist som är tillämplig i förfarandet behöver ändras eller att någon annan administrativ ändring eller ändring av förfarandet behöver göras för att förfarandet ska vara rättvist eller effektivt, ska den skriftligen underrätta parterna om skälen till ändringen eller anpassningen och ange vilken tidsfrist eller anpassning som den anser vara nödvändig. Skiljenämnden får anta sådana ändringar eller anpassningar efter att ha samrått med parterna.
19. Alla tidsfrister som avses i detta kapitel och i denna bilaga får ändras genom överenskommelse mellan parterna. På begäran av en part får skiljenämnden ändra de tillämpliga tidsfristerna för förfarandena.

20. Skiljenämnden ska avbryta sitt arbete

- a) på begäran av den begärande parten, under en period som anges i framställan men som inte får överstiga 12 på varandra följande månader, och ska återuppta sitt arbete på framställan av den begärande parten, eller
- b) efter det att den har lagt fram sin preliminära rapport eller, om det gäller ett förfarande på grund av oenighet om likvärdighet enligt artikel 29.14 eller ett förfarande enligt artikel 29.15, endast på begäran av båda parterna under en period som anges i begäran, och ska återuppta sitt arbete på begäran av endera parten.

Om det saknas begäran om att skiljenämnden ska återuppta sitt arbete i slutet av den period som angetts i begäran om avbrott ska förfarandet avslutas. Avslutandet av skiljenämndens arbete ska inte påverka parternas rättigheter i ett annat förfarande i samma ärende enligt kapitel tjugonio (Tvistlösning).

Ersättande

- 21. Om en skiljeman är förhindrad att delta i förfarandet, avsäger sig sitt uppdrag eller måste ersättas, ska en ersättare utses i enlighet med artikel 29.7.3.
- 22. Om en part anser att en skiljeman inte uppfyller kraven i uppförandekoden i bilaga 29-B (nedan kallad *uppförandekoden*) och därför måste ersättas, ska den parten anmäla detta till den andra parten inom 15 dagar från det att parten fått kännedom om omständigheterna kring att skiljemannen inte uppfyller uppförandekoden.

23. Om en part anser att en skiljeman, annan än ordföranden, inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska parterna samråda och, om de är överens om det, ersätta skiljemannen och utse en ersättare enligt förfarandet i artikel 29.7.3.

Om parterna inte kan enas om behovet av att ersätta en skiljeman, får endera parten begära att ärendet hänskjuts till skiljenämndens ordförande, vars beslut ska vara slutgiltigt.

Om efter en sådan begäran ordföranden konstaterar att en skiljeman inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska ordföranden genom lottning utse en ny skiljeman bland namnen i den förteckning som avses i artikel 29.8.1 och där den ursprungliga skiljemannen fanns med. Om den ursprungliga skiljemannen hade valts av parterna enligt artikel 29.7, ska ersättaren utses genom lottning bland de personer som den begärande parten och den mottagande parten har föreslagit enligt artikel 29.8.1. Valet av den nya skiljemannen ska göras inom fem arbetsdagar efter den dag då begäran ingavs till skiljenämndens ordförande.

24. Om en part anser att skiljenämndens ordförande inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska parterna samråda och, om de är överens om det, avsätta ordföranden och utse en ersättare enligt förfarandet i artikel 29.7.3.

Om parterna inte kan enas om behovet av att ersätta ordföranden, får endera parten begära att ärendet hänskjuts till de två kvarvarande skiljemännen. Skiljemännens beslut om behovet av att ersätta ordföranden ska vara slutligt.

Om skiljemännen beslutar att ordföranden inte uppfyller kraven i uppförandekoden, ska de utse en ny ordförande genom lottning bland de återstående namnen på den förteckning som avses i artikel 29.8.1. Valet av den nya ordföranden ska göras inom fem arbetsdagar efter den dag då den begäran som avses i denna punkt ingavs.

Om skiljemännen inte kan fatta beslut inom 10 dagar efter det att ärendet hänsköts till dem, ska det förfarande som fastställs i artikel 29.7 tillämpas.

25. Skiljeförfarandet ska skjutas upp under den tid som det tar att slutföra det förfarande som fastställs i punkterna 21–24.

Utfrågningar

26. Ordföranden ska fastställa dag och tid för utfrågningen i samråd med parterna och de andra skiljemännen samt skriftligen meddela parterna dessa uppgifter. Den part som ansvarar för administrationen av förfarandet i organisatoriskt hänseende ska också göra dessa uppgifter allmänt tillgängliga, om inte annat följer av punkt 39.
27. Om parterna inte kommer överens om något annat, ska utfrågningen äga rum i Bryssel, om Kanada är begärande part, och i Ottawa, om Europeiska unionen är begärande part.
28. Som regel bör det anordnas endast en utfrågning. Skiljenämnden får på eget initiativ eller på begäran av en part kalla till ytterligare en utfrågning om tvisten handlar om frågor av synnerligen komplicerad natur. Ingen ytterligare utfrågning ska anordnas för de förfaranden som inrättas enligt artiklarna 29.14 och 29.15, utom vid oenighet om efterlevnad och likvärdighet.

29. Samtliga skiljemän ska närvara under hela utfrågningen.
30. Följande personer får närvara vid en utfrågning, oavsett om förfarandet är öppet för allmänheten eller inte:
- a) parternas företrädare,
 - b) parternas rådgivare,
 - c) administrativ personal, tolkar, översättare och protokollförare och
 - d) skiljemännens biträden.

Endast parternas företrädare och rådgivare får yttra sig inför skiljenämnden.

31. Senast fem arbetsdagar före en utfrågning ska vardera parten till skiljenämnden och till den andra parten överlämna en förteckning över namnen på de fysiska personer som på deras vägnar muntligen kommer att framföra synpunkter eller göra en föredragning vid utfrågningen, liksom namnen på andra företrädare eller rådgivare som kommer att närvara.
32. Skiljenämnden ska leda förhandlingen på följande sätt, varvid den begärande parten och den mottagande parten ska tilldelas lika lång tid:

Framställning

- a) Den begärande partens framställning.
- b) Den mottagande partens framställning.

Genmäle

- a) Den begärande partens svar.
- b) Den mottagande partens genmäle.

- 33. Skiljenämnden får när som helst under utfrågningen ställa frågor till parterna.
- 34. Skiljenämnden ska, efter att ha tagit emot synpunkter från parterna, tillhandahålla parterna en slutlig utskrift av varje utfrågning.
- 35. Vardera parten får inom tio arbetsdagar från den dag då utfrågningen ägde rum inge en kompletterande skriftlig inläga till skiljemännen och till den andra parten, rörande frågor som tagits upp under utfrågningen.

Skriftliga frågor

- 36. Skiljenämnden får när som helst under förfarandet ställa skriftliga frågor till en av eller båda parterna. Vardera parten ska erhålla ett exemplar av alla frågor som ställs av skiljenämnden.
- 37. Vardera parten ska likaså tillhandahålla den andra parten ett exemplar av sitt skriftliga svar på skiljenämndens frågor. Vardera parten ska ges tillfälle att skriftligen lämna synpunkter på den andra partens svar inom fem arbetsdagar från dagen för mottagandet.

Transparens och konfidentialitet

38. Om inte annat följer av punkt 39 ska vardera parten göra sina inlagor allmänt tillgängliga och, såvida inte parterna beslutar något annat, ska utfrågningarna i skiljenämnden vara öppna för allmänheten.
39. Skiljenämnden ska sammanträda bakom stängda dörrar när en parts inlagor och framställningar innehåller konfidentiell affärsinformation. Parterna ska iaktta konfidentialitet när det gäller de utfrågningar i skiljenämnden som hålls bakom stängda dörrar. Vardera parten och dess rådgivare ska iaktta sekretess beträffande alla uppgifter som den andra parten lämnar till skiljenämnden och som enligt den parten är konfidentiella. Om en parts inlägga till skiljenämnden innehåller konfidentiella uppgifter ska den parten inom 15 dagar även tillhandahålla en icke-konfidentiell version av inlagan som kan offentliggöras.

Ensidiga kontakter

40. Skiljenämnden får inte sammanträffa med eller kontakta någon av parterna i den andra partens frånvaro.
41. En skiljeman får inte diskutera någon aspekt av den fråga förfarandet gäller med någon av eller båda parterna i de andra skiljemännens frånvaro.

Upplysningar samt råd i sakfrågor

42. På begäran av en part i tvisten eller på eget initiativ får skiljenämnden inhämta upplysningar eller råd i sakfrågor från de personer eller organ som den finner lämpliga, med förbehåll för eventuella villkor som överenskommits mellan parterna. Alla upplysningar som inhämtas på detta sätt ska delges vardera parten, som ska kunna lämna synpunkter.

Amicus curiae-inlagor

43. Icke-statliga personer som är etablerade inom en part har rätt att lämna in *amicus curiae*-inlagor till skiljenämnden i enlighet med följande punkter.
44. Om parterna inte kommer överens om något annat inom fem dagar räknat från dagen för tillsättandet av skiljenämnden, får skiljenämnden ta emot skriftliga inlagor som den inte begärt, förutsatt att de inges inom tio dagar räknat från dagen för tillsättandet av skiljenämnden, att de inte under några omständigheter är längre än 15 maskinskrivna sidor, däribland eventuella bilagor, och att de har direkt relevans för den sakfråga som prövas av skiljenämnden.
45. Inlagan ska innehålla en beskrivning av den juridiska eller fysiska person som inger inlagan, bland annat arten av personens verksamhet och personens finansieringskällor, och på vilket sätt personen berörs av skiljeförfarandet. Inlagan ska inges på de språk som parterna valt i enlighet med punkterna 48 och 49.

46. Skiljenämnden ska i sitt avgörande förteckna samtliga inlagor som den tagit emot i enlighet med denna arbetsordning. Skiljenämnden ska inte vara skyldig att i sitt avgörande kommentera argumenteringen i sådana inlagor. Alla inlagor som skiljenämnden tar emot ska överlämnas till parterna för synpunkter.

Brådskande fall

47. I sådana brådskande fall som avses i artikel 29.11 ska skiljenämnden, efter samråd med parterna, på lämpligt sätt anpassa de tidsfrister som anges i denna arbetsordning och underrätta parterna om anpassningarna.

Arbetspråk för förfarandet, översättning och tolkning

48. Vid de samråd som avses i artikel 29.7.2, och senast under det sammanträde som avses i punkt 8, ska parterna sträva efter att enas om ett gemensamt arbetspråk för förfarandet inför skiljenämnden.
49. Om parterna inte kan enas om ett gemensamt arbetspråk, ska vardera parten ombesörja och bekosta översättningen av sina skriftliga inlagor till det språk som den andra parten valt. Den mottagande parten ska ombesörja tolkning av muntliga framställningar till de språk som parterna valt.
50. Skiljenämndens avgöranden ska utfärdas på det eller de språk som parterna valt.
51. Alla kostnader för översättning av skiljenämndens avgörande till det eller de språk som parterna valt ska bäras lika av parterna.

52. En part får lämna synpunkter vad gäller korrektheten av alla översatta versioner av handlingar som upprättats i enlighet med denna arbetsordning.

Beräkning av tidsfrister

53. Alla tidsfrister som fastställs i detta kapitel och i denna bilaga, däribland skiljenämndens tidsfrister för att meddela sina avgöranden, ska, om inte annat anges, räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd eller händelse de avser inträffade.
54. Om en part till följd av tillämpningen av punkt 6 tar emot en handling en annan dag än den dag då den andra parten tar emot samma handling, ska eventuella tidsfrister som fastställs på grundval av dagen för mottagandet av den handlingen beräknas från och med den senare av dessa dagar.

Andra förfaranden

55. De tidsfrister som fastställs i denna arbetsordning ska anpassas enligt de särskilda tidsfrister som har fastställts för antagandet av skiljenämndens avgörande i förfarandena enligt artiklarna 29.14 och 29.15.
56. Om den ursprungliga skiljenämnden, eller några av dess skiljemän, inte kan sammankallas för de förfaranden som inrättats enligt artikel 29.14 och 29.15, ska det förfarande som fastställs i artikel 29.7 ska tillämpas. Tidsfristen för tillkännagivandet av skiljenämndens avgörande ska då förlängas med 20 dagar.

UPPFÖRANDEKOD FÖR SKILJEMÄN OCH MEDLARE

Definitioner

1. I detta kapitel och i denna arbetsordning gäller följande definitioner:

skiljeman: en ledamot av en skiljenämnd som tillsatts i enlighet med artikel 29.7.

biträde: en fysisk person som, inom ramen för en skiljemans mandat, utför utredningsarbete eller lämnar bistånd till en skiljeman.

kandidat: en enskild person vars namn finns med i den förteckning över skiljemän som avses i artikel 29.8 och som kan komma att utses till skiljeman i enlighet med artikel 29.7.

medlare: en person som leder ett medlingsförfarande i enlighet med artikel 29.5.

förfarande: om inte annat anges, ett skiljeförfarande.

personal: i förbindelse med en skiljeman, sådana fysiska personer, andra än biträden, som står under skiljemannens ledning och överinseende.

Kandidaters och skiljemäns ansvar

2. Alla kandidater och skiljemän ska undvika oegentligheter och sådant som kan ge intryck av oegentligheter, vara oberoende och opartiska, undvika direkta och indirekta intressekonflikter och ska i sitt uppträdande iaktta stränga normer så att integriteten och objektiviteten i tvistlösningsmekanismen bibehålls. Före detta skiljemän ska fullgöra de skyldigheter som fastställs i punkterna 16–19.

Skyldighet att lämna uppgifter

3. En kandidat ska, före bekräftelsen av att hon eller han har utsetts till skiljeman i enlighet med detta kapitel, uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som kan påverka hennes eller hans oberoende eller opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge upphov till ett intryck av oegentligheter eller partiskhet i förfarandet. Kandidaten ska i detta syfte vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter föreligger.
4. Utan att detta begränsar vad som sagts ovan ska kandidaterna uppge följande intressen, förbindelser och andra omständigheter:
 1. Eventuella ekonomiska intressen
 - a) i förfarandet eller i dess utgång, och
 - b) i administrativa förfaranden, inhemska rättegångar eller förfaranden inför någon annan skiljenämnd eller kommitté som rör frågor som kan komma att avgöras genom det förfarande där kandidaten övervägs som ledamot.

2. Eventuella ekonomiska intressen som kandidaternas arbetsgivare, partner, personer med vilka de har affärsförbindelser eller familjemedlemmar har
 - a) i förfarandet eller i dess utgång, och
 - b) i administrativa förfaranden, inhemska rättegångar eller förfaranden inför någon annan skiljenämnd eller kommitté som rör frågor som kan komma att avgöras genom det förfarande där kandidaten övervägs som ledamot.
3. Tidigare eller nuvarande ekonomiska, affärsmässiga, yrkesmässiga, släktmässiga eller sociala förbindelser med någon av parterna i förfarandet eller deras ombud, eller någon sådan förbindelse i vilken kandidaternas arbetsgivare, partner, personer med vilka de har affärsförbindelser eller familjemedlemmar är inblandade.
4. Uppdrag som rättsligt eller annat ombud eller offentligt ställningstagande i en sak som är föremål för tvist i förfarandet eller som rör samma frågor.
5. En kandidat eller skiljeman ska till Gemensamma Ceta-kommittén lämna uppgifter som rör faktiska eller möjliga överträdelser av denna uppförandekod, så att parterna kan ta ställning till dem.
6. En skiljeman som blivit utsedd ska även fortsättningsvis vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som avses i punkt 3 föreligger och i så fall uppge dessa. En skiljeman ska vara fortsatt bunden av denna skyldighet att uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som kan uppstå under något skede i förfarandet. Skiljemannen ska skriftligen uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter till Gemensamma Ceta-kommittén, så att parterna kan ta ställning till dem.

Skiljemäns uppgifter

7. En utsedd skiljeman ska vara beredd att utföra sina uppgifter och faktiskt utföra dem noggrant och utan dröjsmål under hela förfarandet, och iaktta ärlighet och omsorg.
8. En skiljeman ska endast ta ställning till de frågor som uppkommer inom ramen för förfarandet och som är nödvändiga för ett avgörande och får inte delegera denna uppgift till någon annan.
9. En skiljeman ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att hennes eller hans biträden och personal är medvetna om och följer bestämmelserna i punkterna 2–6 samt i punkterna 17–19.
10. En skiljeman får inte ha några ensidiga kontakter som rör förfarandet.

Skiljemäns oberoende och opartiskhet

11. En skiljeman ska undvika att agera på ett sätt som kan ge intryck av partiskhet och får inte låta sig påverkas av egna intressen, påtryckningar från utomstående, politiska överväganden, den allmänna opinionen, lojalitet i förhållande till en part eller rädsla för kritik.
12. En skiljeman får varken direkt eller indirekt påta sig skyldigheter eller acceptera förmåner som på något sätt skulle kunna inkräkta, eller synas inkräkta, på hennes eller hans utövande av sina uppgifter.

13. En skiljeman får inte utnyttja sin ställning som ledamot av skiljenämnden för att främja personliga eller privata intressen och ska undvika åtgärder som kan ge ett intryck av att andra skulle ha särskilda möjligheter att påverka henne eller honom.
14. En skiljeman får inte låta förbindelser eller skyldigheter rörande ekonomi, affärsverksamhet, yrkesliv, familj eller sociala relationer eller ansvar påverka sitt uppträdande eller omdöme.
15. En skiljeman ska undvika att ingå förbindelser eller förvärva ekonomiska intressen som kan påverka hennes eller hans opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge intryck av oegentligheter eller partiskhet.

Före detta skiljemäns skyldigheter

16. Samtliga före detta skiljemän ska undvika åtgärder som kan ge intryck av att de varit partiska när de fullgjorde sina uppgifter eller gagnades av skiljenämndens beslut eller avgöranden.

Konfidentialitet

17. En nuvarande eller före detta skiljeman får inte vid något tillfälle, för några andra ändamål än de som rör ett förfarande, lämna ut eller använda icke-offentliga uppgifter som rör förfarandet eller som han eller hon fått kännedom om under förfarandet och får under inga omständigheter lämna ut eller använda sådan information för att uppnå fördelar för sig själv eller andra eller för att skada andras intressen.

18. En skiljeman får inte lämna ut en skiljenämnds avgörande, eller delar av det, innan det offentliggjorts i enlighet med detta kapitel.
19. En skiljeman eller före detta skiljeman får inte vid något tillfälle lämna ut vad som framkommit vid överläggningarna i skiljenämnden eller vad någon enskild skiljeman yttrat.

Utgifter

20. Varje skiljeman ska föra register över och lämna in en slutlig redovisning av hur mycket tid som ägnats åt förfarandet och av sina utgifter, samt tid och utgifter för sitt biträde.

Medlare

21. Denna uppförandekod gäller i tillämpliga delar även medlare.

ARBETSORDNING FÖR MEDLINGSFÖRFARANDEN

Artikel 1

Mål

I enlighet med artikel 29.5 är syftet med denna bilaga att underlätta att finna en ömsesidigt godtagbar lösning genom ett heltäckande och snabbt förfarande med bistånd av en medlare.

AVSNITT A

Medlingsförfarande

Artikel 2

Inledande av förfarandet

1. En part får när som helst begära att parterna ska inleda ett medlingsförfarande. En sådan begäran ska sändas skriftligen till den andra parten. Begäran ska vara så detaljerad att den tydligt redogör för den begärande partens ärende och
 - a) ange den särskilda åtgärd som berörs,

- b) innehålla en redogörelse för de påstådda negativa effekter som den begärande parten anser att åtgärden har, eller kommer att ha, på handeln eller investeringarna mellan parterna, och
 - c) förklara på vilket sätt den begärande parten anser att dessa effekter har ett samband med åtgärden.
2. Medlingsförfarandet kan endast inledas genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna. När en part begär medling enligt punkt 1, ska den andra parten beakta denna i god tro och besvara den skriftligen inom 10 dagar efter mottagandet.

Artikel 3

Val av medlare

1. När medlingsförfarandet har inletts ska parterna enas om en medlare, om möjligt senast 15 dagar efter mottagandet av svaret på begäran om medling.
2. En medlare får inte vara medborgare i någon av parterna, om parterna inte kommer överens om något annat.
3. Medlaren ska på ett opartiskt och öppet sätt bistå parterna när det gäller att bringa klarhet i åtgärden och dess eventuella effekter på handeln, och att nå en ömsesidigt godtagbar lösning. I enlighet med punkt 21 i bilaga 29-B ska uppförandekoden för skiljemän och medlare gälla för medlare. Punkterna 3–7 och 48–54 i arbetsordningen för skiljeförfaranden i bilaga 29-A ska också gälla i tillämpliga delar.

Artikel 4

Arbetsordning för medlingsförfaranden

1. Inom 10 dagar efter det att medlaren utsetts ska den part som begärt medlingsförfarandet skriftligen lägga fram en detaljerad problembeskrivning för medlaren och den andra parten, särskilt om hur åtgärden i fråga fungerar och dess inverkan på handeln. Inom 20 dagar efter den dag då denna beskrivning läggs fram får den andra parten skriftligen lämna sina synpunkter på problembeskrivningen. Varje part får i sin problembeskrivning eller i sina synpunkter ta med alla uppgifter som den bedömer vara relevanta.
2. Medlaren får besluta om det lämpligaste tillvägagångssättet för att bringa klarhet i den aktuella åtgärden och om dess eventuella effekter på handeln. Medlaren får särskilt anordna möten mellan parterna, samråda med parterna gemensamt eller enskilt, söka bistånd från eller rådfråga relevanta experter³⁰ och berörda parter samt tillhandahålla allt ytterligare stöd som parterna begär. Medlaren ska dock samråda med parterna innan han eller hon söker bistånd från eller rådfrågar relevanta experter och berörda aktörer.
3. Medlaren kan ge råd och föreslå en lösning att ta ställning till för parterna, som kan godta eller förkasta denna eller komma överens om en annan lösning. Medlaren får dock inte ge råd eller synpunkter på om den aktuella åtgärden är förenlig med detta avtal.

³⁰ En part får inte invända mot att en expert rådfrågas i ett tvistlösningsförfarande enligt detta kapitel eller enligt WTO-avtalet, endast på grund av att experten har rådfrågats enligt denna punkt.

4. Förfarandet ska äga rum på den parts territorium till vilken begäran riktades eller, efter överenskommelse mellan parterna, på annan plats eller på annat sätt.
5. Parterna ska sträva efter att nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar från det att medlaren utsetts. I avvaktan på en slutlig överenskommelse får parterna överväga eventuella tillfälliga lösningar, särskilt om åtgärden gäller lättfördärliga varor.
6. Lösningen får antas genom ett beslut av Gemensamma Ceta-kommittén. Ömsesidigt godtagbara lösningar ska göras allmänt tillgängliga. Den version som offentliggörs får dock inte innehålla uppgifter som en part har angett som konfidentiella.
7. På begäran av parterna ska medlaren utarbeta ett utkast till en skriftlig rapport med en kort sammanfattning av den åtgärd som varit föremål för förfarandet, det tillämpade förfarandet och den eventuella ömsesidigt godtagbara lösning som förfarandet resulterade i, däribland eventuella tillfälliga lösningar. Medlaren ska ge parterna 15 dagar på sig att lämna synpunkter på utkastet till rapport. Efter att ha övervägt de synpunkter som parterna lämnat inom tidsfristen ska medlaren inom 15 dagar lämna en skriftlig slutrapport till parterna. Denna rapport får inte innehålla någon tolkning av detta avtal.
8. Förfarandet avslutas
 - a) genom att parterna antar en ömsesidigt godtagbar lösning, den dag då lösningen antas,
 - b) genom en skriftlig förklaring från medlaren, efter samråd med parterna, om att ytterligare medlingsarbete inte är meningsfullt,

- c) genom en skriftlig förklaring från en part efter det att parterna har undersökt ömsesidigt godtagbara lösningar under medlingsförfarandet och efter att ha övervägt eventuella råd och lösningsförslag från medlaren; en sådan förklaring får inte utfärdas innan den period som anges i artikel 4.5 har löpt ut, eller
- d) när som helst under förfarandet genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna.

AVSNITT B

Genomförande

Artikel 5

Genomförande av en ömsesidigt godtagbar lösning

1. När parterna har kommit överens om en lösning ska vardera parten vidta de åtgärder som behövs för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen inom den överenskomna tidsfristen.
2. Den genomförande parten ska skriftligen underrätta den andra parten om alla åtgärder som vidtagits för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

AVSNITT C

Allmänna bestämmelser

Artikel 6

Konfidentialitet och förhållande till tvistlösning

1. Om inte parterna kommer överens om något annat, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4.6, ska alla etapper i förfarandet, inbegripet alla råd eller förslag till lösningar, vara konfidentiella. En part får dock offentliggöra att medling äger rum. Tystnadsplikten omfattar inte faktauppgifter som redan finns allmänt tillgängliga.
2. Medlingsförfarandet ska inte påverka parternas rättigheter och skyldigheter enligt bestämmelserna för tvistlösning i detta avtal eller i något annat avtal.
3. Det krävs inte samråd innan medlingsförfarandet inleds. En part bör dock normalt sett använda sig av andra relevanta bestämmelser om samarbete eller samråd i detta avtal innan medlingsförfarandet inleds.

4. En part får inte stödja sig på eller lägga fram som bevisning i andra tvistlösningsförfaranden enligt detta eller andra avtal, och en skiljenämnd får inte beakta
 - a) den andra partens ståndpunkter under medlingsförfarandet eller uppgifter som samlats in enligt artikel 4.2,
 - b) det faktum att den andra parten har meddelat att den är beredd att godta en lösning rörande den åtgärd som medlingen gäller, eller
 - c) råd eller förslag från medlaren.
5. En medlare får inte tjänstgöra som ledamot i en nämnd eller panel i ett tvistlösningsförfarande enligt detta avtal eller enligt WTO-avtalet rörande samma ärende för vilket han eller hon har tjänstgjort som medlare.

Artikel 7

Tidsfrister

Alla tidsfrister som anges i denna bilaga får ändras genom överenskommelse mellan parterna.

Artikel 8

Kostnader

1. Vardera parten ska stå för sina egna kostnader för deltagandet i medlingsförfarandet.
2. Parterna ska dela lika de kostnader som rör de organisatoriska aspekterna, däribland medlarens arvode och kostnadsersättning. Medlarens arvode ska överensstämma med arvodet för ordföranden i en skiljenämnd enligt punkt 8 i bilaga 29-A.

Artikel 9

Översyn

Fem år efter dagen för detta avtals ikraftträdande ska parterna samråda med varandra om behovet av att ändra medlingsmekanismen mot bakgrund av den erfarenhet som erhållits och utvecklingen av motsvarande mekanism inom WTO.

**FÖRTECKNING ÖVER BILATERALA INVESTERINGSFÖRDRAG
MELLAN KANADA
OCH MEDLEMSSTATER I EUROPEISKA UNIONEN**

Avtal mellan Republiken Kroatians regering och Kanadas regering om främjande och skydd av investeringar, utfärdat i Ottawa den 3 februari 1997.

Avtal mellan Republiken Tjeckien och Kanada om främjande och skydd av investeringar, utfärdat i Prag den 6 maj 2009.

Avtal mellan Republiken Ungerns regering och Kanadas regering om främjande och ömsesidigt skydd av investeringar, utfärdat i Ottawa den 3 oktober 1991.

Avtal mellan Republiken Lettlands regering och Kanadas regering om främjande och skydd av investeringar, utfärdat i Riga den 5 maj 2009.

Notväxling mellan Kanadas regering och Republiken Maltas regering som utgör ett avtal rörande försäkringar för utländska investeringar, utfärdat i Valletta den 24 maj 1982.

Avtal mellan Republiken Polens regering och Kanadas regering om främjande och ömsesidigt skydd av investeringar, utfärdat i Warszawa den 6 april 1990.

Avtal mellan Rumäniens regering och Kanadas regering om främjande och ömsesidigt skydd av investeringar, utfärdat i Bukarest den 8 maj 2009.

Avtal mellan Republiken Slovakien och Kanada om främjande och skydd av investeringar, utfärdat i Bratislava den 20 juli 2010.

ÄNDRINGAR
AV AVTALET OM ALKOHOLHALTIGA DRYCKER FRÅN 1989
OCH AVTALET OM VIN OCH SPRITDRYCKER FRÅN 2003

AVSNITT A

I artikel 1 i avtalet om alkoholhaltiga drycker från 1989, i dess ändrade lydelse enligt bilaga VIII till avtalet om vin och spritdrycker från 2003, ska följande definition läggas till:

"behörig myndighet: en regering eller kommission, en myndighet eller ett annat offentligt organ i en part som enligt lag är behörig att kontrollera försäljningen av vin och destillerade spritdrycker."

AVSNITT B

I artikel 2.2 i avtalet om alkoholhaltiga drycker från 1989, i dess ändrade lydelse enligt bilaga VIII till avtalet om vin och spritdrycker från 2003, ska led b ersättas med följande:

"b) som kräver att externa privata försäljningsställen i Ontario och British Columbia endast säljer vin som är framställt i kanadensiska vinanläggningar; antalet sådana externa privata försäljningsställen som har tillstånd att endast sälja vin som är framställt i kanadensiska vinanläggningar i dessa provinser får inte vara högre än 292 i Ontario och 60 i British Columbia,"

AVSNITT C

Artikel 4 i avtalet om alkoholhaltiga drycker från 1989, i dess ändrade lydelse enligt bilaga VIII till avtalet om vin och spritdrycker från 2003, ska ersättas med följande:

"Artikel 4

Behandling vad gäller handelsfrågor

1. Behöriga myndigheter ska, vid utövandet av sitt ansvar i samband med uppköp, distribuering och detaljförsäljning av den andra partens produkter, rätta sig efter bestämmelserna i Gatt-avtalets artikel XVII om statliga handelsföretag, särskilt i syfte att se till att sådana beslut alltid fattas mot bakgrund av handelsavväganden, samt ska se till att den andra partens företag enligt sedvanlig handelspraxis ges fullgoda möjligheter att konkurrera om deltagandet i sådana uppköp.
2. Vardera parten ska vidta alla tänkbara åtgärder för att se till att ett företag som har beviljats monopol för handeln med och försäljningen av vin och spritdrycker på dess territorium inte utnyttjar sin monopolställning för att, antingen direkt eller indirekt, inbegripet genom sina kontakter med moderbolag, dotterbolag eller andra företag med gemensamt ägande, bedriva sådan försäljning av vin och spritdrycker på en marknad utanför det territorium där företaget har en monopolställning som orsakar en konkurrensbegränsande verkan som leder till en märkbar begränsning av konkurrensen på den marknaden."

AVSNITT D

Artikel 4a i avtalet om alkoholhaltiga drycker från 1989, i dess ändrade lydelse enligt bilaga VIII till avtalet om vin och spritdrycker från 2003, ska ersättas med följande:

"4a – Prissättning

1. Parternas behöriga myndigheter ska se till att inga pålägg, hanteringskostnader eller andra prisåtgärder verkar diskriminerande samt att de tillämpas på all detaljförsäljning och är förenliga med artikel 2.
2. Hanteringskostnadsskillnad får endast tillämpas på den andra partens produkter om den inte överstiger de extra kostnader som av nödvändighet uppstår i samband med saluföringen av produkter från den andra parten, med beaktande av sådana extra kostnader som bland annat följer av leveransmetoder och frekvens.
3. Vardera parten ska se till att en hanteringskostnad inte tillämpas på en produkt från den andra parten på grundval av produktens värde.
4. Hanteringskostnadsskillnaden ska vara berättigad i enlighet med gängse räkenskapsförfaranden, vilket ska kontrolleras av oberoende revisorer på grundval av revision som utförts på begäran av den andra parten inom ett år från och med ikraftträdandet av avtalet om vin och spritdrycker från 2003 och därefter på begäran av samma part enligt intervaller på minst fyra år. Revisionerna ska finnas tillgängliga för vardera parten inom ett år från och med dagen för begäran.

5. De behöriga myndigheterna ska vid behov uppdatera beloppen för hanteringskostnadsskillnaden, så att den återspeglar åtagandet i artikel 4a.2.
6. De behöriga myndigheterna ska göra de tillämpliga beloppen för hanteringskostnadsskillnaden allmänt tillgängliga, till exempel på sin officiella webbplats.
7. De behöriga myndigheterna ska inrätta en kontaktpunkt för frågor och problem från den andra parten avseende beloppen för hanteringskostnadsskillnaden. En part kommer att skriftligen svara på en begäran från den andra parten inom 60 dagar från mottagandet av begäran."

AVSNITT E

I avtalet om alkoholhaltiga drycker från 1989, i dess ändrade lydelse enligt bilaga VIII till avtalet om vin och spritdrycker från 2003, ska följande läggas till som artikel 4b:

"Artikel 4b

Blandningskrav

Ingendera parten får anta eller upprätthålla någon bestämmelse som kräver att destillerade spritdrycker som importeras från den andra partens territorium för tappning på flaska ska blandas med destillerade spritdrycker från den importerande parten."

AVSNITT F

Avtalet om vin och spritdrycker från 2003 ska ändras på följande sätt:

- a) I artikel 27.3 (Gemensam kommitté) ska första strecksatsen ersättas med "att anta ändringar av bilagorna till detta avtal genom ett beslut av den gemensamma kommittén,".
- b) Avdelning VIII (Tvistlösning) ska utgå.
- c) I artikel 8.1 (Invändningsförfarande) ska de två sista meningarna ersättas med "En avtalsslutande part kan begära samråd enligt artikel 29.4 (Samråd) i det övergripande avtalet om ekonomi och handel mellan Kanada och Europeiska unionen. Om frågan inte kan lösas genom samråd kan en avtalsslutande part skriftligen underrätta den andra avtalsslutande parten om sitt beslut att låta avgöra frågan genom skiljedom enligt artiklarna 29.6–29.10 i det avtalet."
- d) I artikel 9.2 (Ändring av bilaga I) ska inledningen (*chapeau*) ersättas med följande: "Genom undantag från punkt 1 ska de avtalsslutande parterna i de fall då en av parterna gjort en invändning enligt artikel 8 (Invändningsförfarande) agera i enlighet med utfallet av samrådet, utom i de fall då ärendet hänskjuts till ett skiljedomsförfarande enligt artiklarna 29.6–29.10 i det övergripande avtalet om ekonomi och handel mellan Kanada och Europeiska unionen, då följande ska gälla:".
- e) I artikel 9 (Ändring av bilaga I) ska följande läggas till som punkt 3: "3. När artiklarna 29.6–29.10 i det övergripande avtalet om ekonomi och handel mellan Kanada och Europeiska unionen tillämpas inom ramen för det förfarande som avses i punkt 2, ska de gälla i tillämpliga delar."

GEMENSAM FÖRKLARING OM VIN OCH SPRITDRYCKER

Parterna erkänner de ansträngningar och framsteg som gjorts i fråga om vin och spritdrycker i samband med förhandlingarna om detta avtal. Dessa ansträngningar har lett till ömsesidigt godtagbara lösningar i ett antal mycket viktiga frågor.

Parterna är överens om att, utan dröjsmål och i syfte att finna ömsesidigt godtagbara lösningar, via lämpliga mekanismer diskutera varje annan fråga som rör vin och spritdrycker, i synnerhet Europeiska unionens önskan att avskaffa differentieringen mellan de regionala prispåslag som tillämpas på inhemska viner och viner som tappas i Kanada på privata försäljningsställen.

Parterna är överens om att vid utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande se över de framsteg som gjorts i fråga om att avskaffa den differentiering som avses i föregående stycke, på grundval av en granskning av all utveckling på detta område, inbegripet konsekvenserna av att eventuellt bevilja tredjeländer förmånligare behandling inom ramen för andra handelsförhandlingar där Kanada deltar.

**PARTERNAS GEMENSAMMA FÖRKLARING
OM LÄNDER
SOM HAR UPPRÄTTAT EN TULLUNION
MED EUROPEISKA UNIONEN**

1. Europeiska unionen erinrar om att de länder som har upprättat en tullunion med Europeiska unionen är skyldiga att anpassa sin handelsordning till Europeiska unionens handelsordning, och att vissa av dessa länder är skyldiga att ingå förmånsavtal med de länder som har förmånsavtal med Europeiska unionen.
2. I detta sammanhang ska Kanada sträva efter att inleda förhandlingar med de länder som
 - a) har upprättat en tullunion med Europeiska unionen, och
 - b) vars varor inte omfattas av tullmedgivandena enligt detta avtal,i syfte att ingå ett övergripande bilateralt avtal om upprättande av ett frihandelsområde i enlighet med de relevanta WTO-avtalsbestämmelserna om varor och tjänster, förutsatt att dessa länder samtycker till att förhandla om ett ambitiöst och övergripande avtal som är jämförbart med detta avtal i omfattning och ambition. Kanada ska sträva efter att inleda förhandlingar så snart som möjligt, så att ett sådant avtal kan träda i kraft så snart som möjligt efter ikraftträdandet av detta avtal.